

2016.

Hrvatska zaklada za znanost

Plan rada za 2016. godinu

- 1. Uvod**
- 2. Organizacijska struktura**
- 3. Ciljevi i mjere plana rada za 2016. godinu**
 - 3.1. CILJEVI
 - 3.2. MJERE
- 4. Planirane aktivnosti za 2016. godinu**
 - 4.1. ISTRAŽIVAČKI PROJEKTI
 - 4.2. PROJEKT RAZVOJA KARIJERA MLADIH ISTRAŽIVAČA - IZOBRAZBA NOVIH DOKTORA ZNANOSTI
 - 4.3. PARTNERSTVO U ISTRAŽIVANJIMA
 - 4.4. ABbVIE-HRZZ NAGRADA ZA IZVRSNE MLADE ZNANSTVENIKE U POLJU FARMACIJE
 - 4.5. PROGRAM POTICANJA ISTRAŽIVAČKIH I RAZVOJNIH AKTIVNOSTI U PODRUČJU KLIMATSKIH PROMJENA
 - 4.6. IZGRADNJA HRVATSKOGA STRUKOVNOG NAZIVLJA (STRUNA)
 - 4.7. PROVEDBA PROGRAMA FONDA „JEDINSTVO UZ POMOĆ ZNANJA“ (UNITY THROUGH KNOWLEDGE FUND - UKF)
 - 4.8. PROVEDBA PROGRAMA I PROJEKATA FINANCIRANIH IZ MEĐUNARODNIH IZVORA
 - 4.9. PLANIRANA DOGAĐANJA U ORGANIZACIJI HRVATSKE ZAKLADE ZA ZNANOST
- 5. Financijski plan**

1. Uvod

U tradiciji europskih zemalja je osnivanje neovisnih zaklada za znanost čija je osnovna zadaća provođenje postupaka vrednovanja i uspostavljanje kompetitivnog sustava financiranja znanstvenih projekata. Znanstvene zaklade, većim dijelom financirane iz državnog proračuna, provode neovisna vrednovanja i na temelju istorazinskih procjena samostalno odlučuju o financiranju istraživanja. Činjenica da državna tijela ne upravljaju znanstvenim zakladama pretpostavka je za ostvarivanje neovisnosti i slobode znanstvenih istraživanja koja se provode na sveučilištima, javnim i privatnim znanstvenim ustanovama. Državna tijela određuju znanstvene politike kao i strateške prioritete u znanosti te za njih osiguravaju potrebna proračunska sredstva, a zaklade uspostavljaju neovisan sustav natječaja, odabira i financiranja najboljih znanstvenih projekata i istraživača.

S takvim je ciljem i Hrvatski sabor 2001. godine posebnim zakonom¹ osnovao Hrvatsku zakladu za znanost s temeljnom svrhom razvoja i promicanja znanosti i tehnološkog razvoja u Republici Hrvatskoj te s krajnjim ciljem osiguravanja održivog društvenog i gospodarskog razvoja uz poticanje zapošljavanja, vodeći se načelima socijalne uključenosti.

Promjenom Zakona o Hrvatskoj zakladi za znanost 2012. godine i imenovanjem novog Upravnog odbora u travnju 2013. započela je temeljita promjena sustava financiranja znanstvenih istraživanja i razvoja karijera mladih istraživača u Republici Hrvatskoj. U 2013. godini Zaklada je od Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta u potpunosti preuzela provođenje natječaja za nacionalne znanstvene projekte raspisavši nove natječaje. Na natječaj otvoren u listopadu 2013. godine zaprimljeno je 668 prijava od čega je za financiranje odabrano njih 240. Na natječaj otvoren u lipnju 2014. godine zaprimljeno je 414 prijava od čega je za financiranje odabrano njih 190.

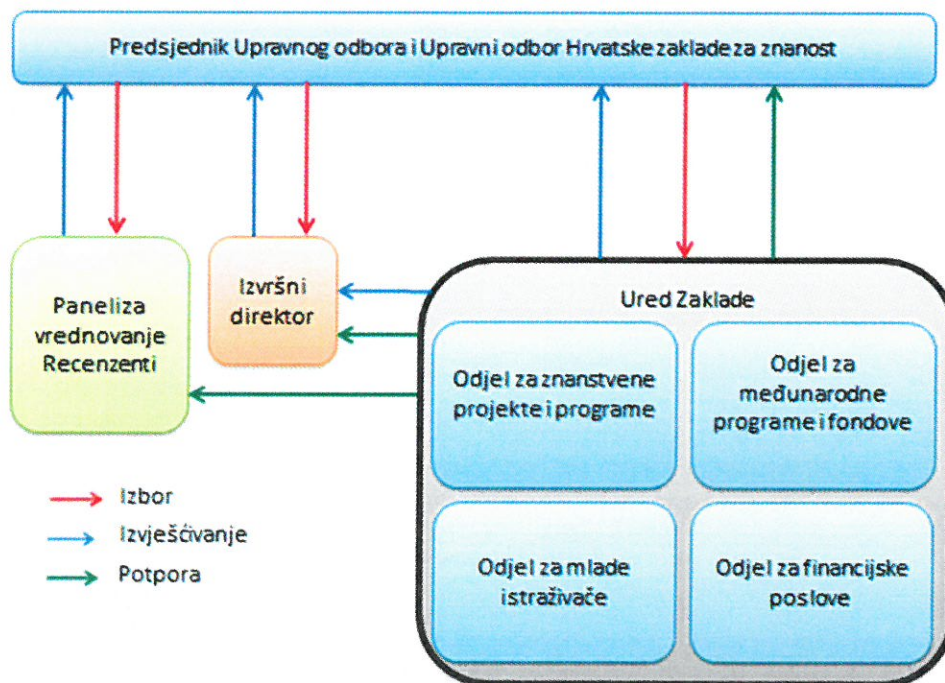
Potpore znanstvenim istraživanjima dodjeljuju se isključivo na temelju natječaja. Postupak vrednovanja provodi se objektivnom i mjerodavnom znanstvenom i stručnom recenzijom. Kako bi se osigurao izbor i financiranje najboljih projekata, Zaklada je razvila postupak vrednovanja projektnih prijedloga koji se temelji na prihvaćenoj europskoj praksi istorazinske procjene (engl. *peer review*) u kojemu sudjeluju međunarodni stručnjaci te na vrednovanju u odborima u koje su uključeni hrvatski i međunarodni stručnjaci, pri čemu se vodi računa o uvjetima natječaja i znanstvenoj kakvoći pojedinih prijedloga, kao i o uravnoteženom razvoju znanstvenih područja i polja u Republici Hrvatskoj. U vrednovanje natječaja iz 2014. godine sudjelovalo je 169 članova panela i 939 recenzenta.

¹ NN 117/01.

2. Organizacijska struktura

Zakladom upravlja sedmočlani Upravni odbor i izvršni direktor. Upravni odbor imenuje Sabor Republike Hrvatske. Ured Zaklade čine Odjel za znanstvene projekte i programe, Odjel za mlade istraživače, Odjel za financijske poslove i Odjel za međunarodnu suradnju. Svaki odjel ima voditelja i djelatnike čija su radna mjesta sistematizirana temeljem opisa poslova odjela.

Za provođenje stručnog vrednovanja projektnih prijedloga ili prijave za mentore doktorandima, Upravni odbor može osnovati povremena i trajna povjerenstva. Od 2016. godine postupak vrednovanja provodit će paneli za vrednovanje. Međunarodno istraživačko vrednovanje provode inozemni recenzenti koji se imenuju posebno za pojedini projekt.

Organizacijska struktura

3. Ciljevi i mjere plana rada za 2016. godinu

3.1. CILJEVI

Ciljevi za 2016. godinu su:

1. Pokretanje novog ciklusa natječaja za program Istraživački projekti;
2. Dovršetak natječaja za program "Projekt razvoja karijera mladih istraživača - izobrazba novih doktora znanosti" koji je otvoren 2015. godine te pokretanje novog ciklusa natječaja;
3. Pokretanje novog ciklusa natječaja programa Partnerstvo u istraživanjima;
4. Pokretanje novog ciklusa natječaja AbbVie-HRZZ nagrada za izvrsne mlade znanstvenike u polju farmacije;
5. Pokretanje prvog natječaja za istraživačke i razvojne projekte iz područja klimatskih promjena;
6. Pokretanje natječaja "Struna" za program Izgradnja hrvatskog strukovnog nazivlja;
7. Povećanje sredstava iz međunarodnih izvora.

3.2. MJERE

Kako bi se ostvarili navedeni ciljevi, predviđa se provedba sljedećih mjera:

1. Priprema natječajne dokumentacije i elektroničkog sustava za prijavu projekata za programe koji će se raspisati tijekom 2016. godine:
 - Istraživački projekti,
 - „Projekt razvoja karijera mladih istraživača - izobrazba novih doktora znanosti“,
 - Partnerstvo u istraživanjima,
 - AbbVie-HRZZ nagrada za izvrsne mlade znanstvenike u polju farmacije,

- Istraživački i razvojni projekti iz područja klimatskih promjena;
 - Izgradnja hrvatskog strukovnog nazivlja;
2. Potpisivanje ugovora s mentorima odabranim na natječu za "Projekt razvoja karijera mladih istraživača - izobrazba novih doktora znanosti" koji je otvoren 2015. godine;
 3. Provedba programa i projekata koji se financiraju iz međunarodnih izvora:
 - program „Croatian-Swiss Research Programme“ - financiran od vlade Švicarske Konfederacije
 - program „Excellence Programme Prelog“ - financiran iz sredstava ESF-a i vlade Švicarske Konfederacije
 - projekt „CROatian fellowship for TransEuropean And international Mobility“ - financiran u okviru COFUND programa
 - projekt „Gender Equality in Research: Eastern Europe“ - financiran u okviru programa Obzor 2020.
 4. Unaprjeđenje baze projekata, opreme i vrednovatelja;
 5. Stručno usavršavanje djelatnika Zaklade i vrednovatelja – detaljnije je razrađeno Planom stručnog osposobljavanja i usavršavanja djelatnika HRZZ za 2016. godinu;
 6. Jačanje međunarodne suradnje;
 7. Osiguravanje javne dostupnosti informacija o radu HRZZ.

4. Planirane aktivnosti za 2016. godinu

Osnovne skupine natječaja koje će Zaklada raspisati opisane su Zakonom o Hrvatskoj zakladi za znanost. Tijekom 2016. godine Zaklada će raspisati natječeaje za sljedeće programe: Istraživački projekti, „Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti“, Partnerstvo u istraživanjima te za AbbVie-HRZZ nagrada za izvrsne mlade znanstvenike u polju farmacije.

4.1. PROGRAM ISTRAŽIVAČKI PROJEKTI

Istraživačkim projektima je cilj stvaranje novog i unaprjeđenje postojećeg znanja (podržavaju istraživanje, razvojno-tehnološke aktivnosti) ili primjene tih znanja i njihovog korištenja. Njima se financiraju temeljna istraživanja koja unapređuju znanje o određenom području i koja su usmjerena na bolje razumijevanje predmeta istraživanja te primijenjena istraživanja koja se provode s jasnim tehnološkim, gospodarskim, ili društvenim ciljevima.

Opći cilj ovog programa je razvoj hrvatskog znanstveno - istraživačkog prostora i stvaranje novih znanja s konačnim ciljem jačanja hrvatskog gospodarstva i dobrobiti društva. Također, ovim se programom nastoji podržati istraživačke skupine koje se bave međunarodno i/ili nacionalno značajnom problematikom, a čiji su voditelji istaknuti znanstvenici s međunarodno priznatim dostignućima i aktivnim istraživačkim skupinama. Konačni je cilj stvaranje kritične mase istraživačkih grupa koje mogu biti konkurentne na međunarodnoj razini i znanstvenika koji mogu biti mentori nove generacije mladih istraživača.

Natječaj za program Istraživački projekti prvi puta je raspisan u listopadu 2013. godine s rokom završne prijave u studenom. Predviđeno je financiranje u trajanju od dvije do četiri godine, s najviše 1.000.000 kuna za projekte u trajanju od 4 godine, osim za društvene i humanističke znanosti gdje je najveći iznos financiranja 600.000 kuna.

U 2014. godini raspisan je drugi natječaj za program Istraživački projekti na koji je zaprimljeno 311 projektnih prijedloga. Raspisivanjem natječaja u 2016. godini uspostaviti će se stabilan sustav financiranja znanstvenih istraživanja unutar rokova već prihvaćenih u znanstvenoj zajednici.

Plan natječajnog i postupka vrednovanja u programu Istraživački projekti

- **ožujak - travanj** – definiranje uvjeta natječaja, natječajne dokumentacije i kriterija vrednovanja,
- **svibanj** - prilagođavanje elektroničkog sustava za prijavu (EPP),
- **lipanj** – objava novog natječaja za program Istraživački projekti zajedno s pripadajućom prijavnom dokumentacijom i kriterijima za vrednovanje,
- **rujan** – zatvaranje natječaja,

- **rujan - listopad** - administrativna provjera,
- **listopad - studeni** - sastanci panela za vrednovanje,
- **studeni** – početak međunarodnog istražinskog vrednovanja.

4.2. PROJEKT RAZVOJA KARIJERA MLADIH ISTRAŽIVAČA - IZOBRAZBA NOVIH DOKTORA ZNANOSTI

Jedan od glavnih razloga za proračunsko financiranje znanosti je i unaprjeđenje ljudskih potencijala. Budući razvoj sustava temeljnih, primijenjenih i razvojnih istraživanja, prijenos i primjena novih tehnologija, kao i stvaranje pretpostavki za vlastite inovacije i njihovu primjenu ovise o kvaliteti poslijediplomskog obrazovanja mladih istraživača, planiranju i razvoju njihovih karijera te sposobnosti Republike Hrvatske da zadrži najbolje mlade znanstvenike i potakne njihovo zapošljavanje, ne samo u znanstvenom i akademskom sektoru, već i u gospodarstvu. Strateški cilj Zaklade je razviti cjelovit program financiranja razvoja karijera mladih istraživača, od doktorskih studija do poslijedoktorskih specijalizacija u zemlji i inozemstvu, kao i aktivnog poticanja mobilnosti iz akademskog u gospodarski sektor.

Natječaj „Projekt razvoja karijera mladih istraživača - izobrazba novih doktora znanosti“ Hrvatska zaklada za znanost objavljuje kako bi znanstveno aktivnim mentorima koji se bave međunarodno i/ili nacionalno značajnom problematikom omogućila da u svoje znanstvene projekte uključe mlade istraživače koji žele sudjelovati u znanstveno-istraživačkom radu te usmjeriti svoju karijeru prema vrhunskoj znanosti.

Konačni cilj je izobrazba novih doktora znanosti u četverogodišnjem razdoblju koji će karijeru nastaviti u kompetitivnim istraživanjima i/ili razvoju novih tehnologija u gospodarstvu. Također, ovim se natječajem potiče jačanje mentorskih kapaciteta u hrvatskim znanstvenim ustanovama, prijenos, prihvaćanje i primjena novih znanja te se pospješuje razina poslijediplomske izobrazbe i znanstvenog razvoja mladih istraživača.

„Projekt razvoja karijera mladih istraživača - izobrazba novih doktora znanosti“ pokrenut je prvi puta 2014. godine a odobrena su 182 mentora. Ustanove na kojoj su mentori zaposleni provele su javne natječaje, odabrale i zaposlile 182 doktoranada čime je započelo uključivanje mladih istraživača u sustav znanosti.

Početakom 2016 godine potpisati će se ugovori s oko 160 mentora odabranih na natječu koji je raspisan 2015. godine.

Raspisivanjem novog ciklusa natječaja u prvoj polovici 2016. godine broj mladih istraživača porasti će za novih 250 doktoranada čime će biti zaustavljen negativan trend zapošljavanja mladih znanstvenika.

Plan natječajnog i postupka vrednovanja u programu Projekt razvoja karijera mladih istraživača - izobrazba novih doktora znanosti

- **ožujak** – definiranje uvjeta natječaja, natječajne dokumentacije i kriterija vrednovanja mentora i mladih istraživača,
- **travanj - svibanj** – objava natječaja za program financiranja doktoranada,
- **svibanj - lipanj** – zatvaranje natječaja i vrednovanje kandidata za mentore,
- **srpanj** – objavljivanje pozitivno vrednovanih kandidata za mentore,
- **rujan** – ustanove na kojima su zaposleni odabrani mentori objavljuju natječaje za mlade istraživače,
- **listopad** – obavještanje Zaklade o odabranim doktorandima, potpisivanje ugovora.

4.3. PROGRAM PARTNERSTVO U ISTRAŽIVANJIMA

Jedan od temeljnih ciljeva programa je povećati izvanproračunski udio ulaganja u znanstvena istraživanja na načelima javnog i privatnog partnerstva. Na taj način Zaklada će osigurati početne uvjete i poticaj znanstvenicima za ostvarivanje partnerstva s gospodarstvom čime će se potaknuti znanstveno-istraživački rad u industriji te olakšati uspostavljanje partnerstva dviju ili više ustanova u provođenju istraživanja. Pritom će se potaknuti hrvatsku akademsku zajednicu, odnosno, industriju i poduzetništvo na obrazovanje pojedinaca u svrhu stjecanja najviše razine akademskih kompetencija koji će služiti ne samo znanstvenim istraživanjima, nego i razvitku gospodarstva, posebno razvijanju privrednih grana koje se temelje na visokoj tehnologiji.

Program će podupirati relevantna znanstvena istraživanja, koja mogu ubrzati razvoj novih i postojećih poduzeća te nastoji privući one predstavnike industrije i poduzetništva koji će značajno doprinijeti ekonomskom i tehnologijskom razvoju Republike Hrvatske. Projektima financiranim u programu Partnerstvo u istraživanju mora biti iskazana iznimna istraživačka vrijednost, fleksibilnost u odgovaranju na nove istraživačke prilike te integriranje istraživanja i obrazovanja. Poticati će se projekti koji utječu na istraživački kapacitet znanstvene ustanove te povećavaju istraživanje i razvoj u partnerskoj tvrtki.

S ovim programom Zaklada želi ojačati transfer znanja između znanstvenih i neakademske ustanova, odnosno tvrtki i poduzetnika, pospješiti razumijevanje, prilagođavanje i razvoj istraživačkih kompetencija za potrebe gospodarstva, ojačati suradnju između sveučilišta, istraživačkih ustanova, industrije te privatnog i javnog sektora, kao i edukacija i trening mladih znanstvenika te njihovo usmjeravanje prema industriji i poduzetništvu.

Plan natječajnog i postupka vrednovanja u programu Partnerstvo u istraživanjima

- **veljača** – zatvaranje natječaja,
- **ožujak** – administrativna provjera,
- **ožujak - travanj** – sastanci panela za vrednovanje,
- **travanj – svibanj** - međunarodno istraživačko vrednovanje,
- **lipanj – srpanj** – objava rezultata i potpisivanje ugovora s odabranim prijaviteljima.

4.4. *AbbVie-HRZZ* NAGRADA ZA IZVRSNE MLADE ZNANSTVENIKE U POLJU FARMACIJE

AbbVie-HRZZ nagrada dodjeljuje se izvrsnim mladim znanstvenicima za provođenje istraživanja kojima se potiče razvoj inovacija te daljnja suradnja između gospodarstva i javnih znanstvenih ustanova u polju farmacije.

Kriteriji za vrednovanje prijave uključuju, između ostaloga, inovativnost i znanstveni doprinos predloženog istraživanja, mogućnost primjene rezultata istraživanja u društvenom i/ili gospodarskom sektoru te procjenu dosadašnjih znanstvenoistraživačkih aktivnosti predlagača projekta poput objavljenih znanstvenih radova u prvom kvartilu najizvrsnijih časopisa u predmetnom

području znanosti, dobivenih uglednih nagrada i priznanja za znanstveno djelovanje.

Na natječaj se mogu prijaviti mladi znanstvenici zaposleni na javnim znanstvenim ustanovama u Republici Hrvatskoj.

Plan natječajnog i postupka vrednovanja

- **svibanj** - objava natječaja,
- **lipanj** - zatvaranje natječaja,
 - vrednovanje pristiglih prijava,
 - javno predstavljanje dobitnika.

4.5. PROGRAM POTICANJA ISTRAŽIVAČKIH I RAZVOJNIH AKTIVNOSTI U PODRUČJU KLIMATSKIH PROMJENA

Cilj Programa je potpora istraživačkim i razvojnim aktivnostima u području ublažavanja i prilagodbe klimatskim promjenama. Privlačenjem hrvatske istraživačke zajednice da aktivnije sudjeluje u rješavanju nacionalno važnih problema vezanih uz klimatske promjene i povezane mjere uz poseban naglasak na energetske održivost te međusobnu suradnju različitih sektora stavlja se dodatni naglasak na razvoj održivog društva. Ovim programom se po prvi puta proračunska sredstva iz Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost stavljaju na raspolaganje akademskoj zajednici preko Hrvatske zaklade za znanost.

Provedbom Programa očekuju se analize i prijedlozi inovacija za povećanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije, kao i prijedlozi za smanjivanje emisija stakleničkih plinova u industriji, poljoprivredi i drugim sektorima. Ujedno, Program bi trebao doprinijeti i učinkovitijem predviđanju i prevenciji posljedica vremenskih nepogoda koje su posljedice klimatskih promjena.

Plan natječajnog i postupka vrednovanja u Programu poticanja istraživačkih i razvojnih aktivnosti u području klimatskih promjena

- **siječanj** – otvaranje natječaja za program,
- **veljača** – zatvaranje natječaja,

- **ožujak** - administrativna provjera,
- **ožujak - svibanj** - međunarodno istorazinsko vrednovanje,
- **svibanj** – sastanci panela za vrednovanje,
- **svibanj - lipanj** - potpisivanje ugovora s odabranim prijaviteljima.

4.6. IZGRADNJA HRVATSKOGA STRUKOVNOG NAZIVLJA (STRUNA)

S obzirom na to da je sustavno izgrađeno terminološko nazivlje jedan od temeljnih preduvjeta svakoga nacionalnog jezika te da brojna znanstvena područja u hrvatskome jeziku još uvijek nemaju terminološko nazivlje, Hrvatska zaklada za znanost od 2007. godine programom „Izgradnja hrvatskoga strukovnog nazivlja (STRUNA)“ potiče i podupire projekte koji rezultiraju strukovnim nazivljem pojedinih struka, odnosno terminološkim zbirkama. Briga o razvijanju nacionalnoga, hrvatskoga, stručnog nazivlja svake znanstvene discipline i grane je trajan i važan zadatak jer je stručno promišljanje, stvaranje te neprekidno i neprekinuto dopunjavanje terminološke baze svoga jezika ključno za razvijanje znanstvenoga izričaja, sporazumijevanja i stila na materinjem jeziku i ujedno jedini način da hrvatski jezik i dalje ostane među svjetskim jezicima s vlastitim nazivljem za raznorodne struke.

U 2016. godini će se raspisati novi natječaj u okviru programa STRUNA. Natječaji za takve programe, premda specifični i ciljani, pratit će uobičajene postupke ostalih natječaja Zaklade, uključujući način odabira kompetitivnih projekata za financiranje, praćenje ostvarenja i vrednovanje provedbe projekata. Na natječaj se mogu javiti znanstvenici iz svih područja znanosti, no prijedlog suradnika mora uključiti jednog ili više terminologa. U postupku vrednovanja projektne prijave ocjenjivat će se kompetencije voditelja projekta i suradnika, uključujući i terminologa.

Plan natječajnog i postupka vrednovanja u programu STRUNA

- **siječanj - veljača** – definiranje uvjeta natječaja, natječajne dokumentacije i kriterija vrednovanja, imenovanje stalnog tijela za projekte STRUNA
- **veljača** – objava natječaja zajedno s pripadajućom prijavnom dokumentacijom i kriterijima za vrednovanje.

- **ožujak** – zatvaranje natječaja
- **travanj** – imenovanje panela za vrednovanje
- **travanj - svibanj** – postupak vrednovanja
- **lipanj** – potpisivanje ugovora s odabranim prijaviteljima.

4.7. PROVEDBA PROGRAMA FONDA „JEDINSTVO UZ POMOĆ ZNANJA“ (UNITY THROUGH KNOWLEDGE FUND - UKF)

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, u ime Vlade Republike Hrvatske, pokrenulo je 2007. godine program Fond "Jedinstvo uz pomoć znanja," (Unity through Knowledge Fund - UKF), (dalje u tekstu: Fond). Fond je poduprt kroz Hrvatski projekt tehnologijskog razvoja (STP I), zajmom Svjetske banke br. 7320-HR.

Sporazum o prijenosu provedbe programa Fonda „Jedinstvo uz pomoć znanja“ između Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i Hrvatske zaklade za znanost potpisan je 19. veljače 2014. godine.

4.7.1. Program „Znanstvena suradnja“

Sredstvima Drugog projekta tehnologijskog razvoja (STP II) pruža se podrška jačanju istraživačke izvrsnosti i komercijalizacije istraživanja kroz aktivnosti znanstvene suradnje s hrvatskom dijasporom i vodećim međunarodnim znanstvenim ustanovama.

Program znanstvene suradnje potiče znanstvena istraživanja kroz financiranje suradničkih projekata srednje veličine. Podupiru se istraživački projekti u Hrvatskoj koji doprinose ciljevima Fonda „Jedinstvo uz pomoć znanja“ i koji uključuju suradnju s hrvatskom znanstvenom i stručnom dijasporom.

Cilj Programa znanstvene suradnje je privući perspektivna znanstvena istraživanja u hrvatske tvrtke i institucije zajedno s njihovim međunarodnim ili privatnim financiranjem, pripadajućim znanjem, tehnologijom i potencijalnim znanstvenim rezultatima.

Potpore „Preko granice“

Ciljevi potpore "Preko granice" su omogućiti izvrsnim hrvatskim znanstvenicima i stručnjacima koji žive i rade u inozemstvu započinjanje i uspostavu znanstvene suradnje s domaćim i stranim znanstvenicima i stručnjacima koji žive i rade u Hrvatskoj, kao i poticanje hrvatskih institucija i tvrtki na korištenje potencijala hrvatske znanstvene i stručne dijaspe.

Ova vrsta potpore trebala bi kroz suradnju domaćih znanstvenika i stručnjaka i dijaspe omogućiti prijenos znanja i privući ulaganja u Hrvatsku. Naposljetku bi također trebala putem umrežavanja znanstvenika i stručnjaka iz dijaspe s kolegama iz Hrvatske olakšati njihov povratak u domovinu.

Projekti iz 1. kruga natječaja iz programa „Znanstvena suradnja“ (STPII) - 17 projekata ugovorenih u 2013. godini

U 2015. godini Tajništvo Fonda pratilo je provedbu 18 projekata ugovorenih u 2013. godini za potporu „Preko granice“ iz Programa znanstvene suradnje (17 projekata) te za potporu „Istraživanje u akademiji i gospodarstvu“ iz Programa Mladi znanstvenici i stručnjaci (1 projekt) ugovorenih u vrijednosti 22,1 milijuna kuna. Za projekte ugovorene u trajanju od 2 godine, u studenome 2015. su podnesena završna izvješća, te je znanstveno i tehnologijsko izvješće poslano nezavisnim evaluatorima na završnu recenziju. Po dospijeću recenzije, UKF tajništvo će u siječnju 2016. još jednom posjetiti projekte kako bi se uvjerali da je trošenje sredstava na projektima bilo u skladu s financijskim planom, te da se nabava provodila prema Izvatku 1: HRZZ - Postupci nabave na UKF projektima te će se, ovisno o ukupno potrošenim te odobrenim sredstvima izvršiti isplata završne rate projektima (ili tražiti povrat sredstava).

Projekti iz 2. kruga natječaja iz programa „Znanstvena suradnja“ (STPII) – 9 projekata ugovorenih u 2015. godini

U ožujku 2015. godine raspisan je 2. natječaj za potporu „Preko granice“ iz Programa znanstvene suradnje unutar STPII s rokom završne prijave u lipnju 2015. Nakon administrativne provjere, postupka evaluacije od nezavisnih stranih stručnjaka te Povjerenstva za upravljanje te provedenih financijskih pregovora, ugovoreno je 9 projekata u ukupnom iznosu 11,37 milijuna kuna. Projekti su

započeli 15.12.2015. te će trajati 2 godine. U 2016. godini Tajništvo Fonda će pratiti provedbu 9 projekata.

Plan provedbe programa Znanstvena suradnja, potpora Preko granice

- **siječanj/veljača** – završetak evaluacije projekata iz programa Znanstvena suradnja i Mladi znanstvenici i stručnjaci; isplata zadnje rate/povrat sredstava; isplata prve rate po Ugovoru za 9 projekata ugovorenih u 2015. g;
- **lipanj/srpanj** – prvo 6-mjesečno izvješće 9 projekata ugovorenih u 2015. g; isplata 2. rate po Ugovoru
- **rujan – prosinac** – posjete 9 projekata

4.7.2. Strukturni fondovi - Europski socijalni fond

Europski socijalni fond je jedan od Strukturnih fondova i služi ostvarivanju strateških ciljeva politike zapošljavanja u europskim regijama koje su pogođene visokom stopom nezaposlenosti, s ciljem uspostavljanja gospodarske i socijalne ujednačenosti na razini cijele Europske Unije, a sve u okviru cilja konvergencije, te su korisnici sve vrste organizacija iz javnog, civilnog i poslovnog sektora.

Programi Europskog socijalnog fonda su primarno usmjereni na razvoj ljudskog kapitala. U planu je da tijekom trajanja STPII Fond „Jedinstvo uz pomoć znanja“ prilagodi sadašnje i razvije nove programe koji će se financirati iz Strukturnih fondova. Stoga je jedna od aktivnosti za planiranje održivosti Fonda „Jedinstvo uz pomoć znanja“ razvoj grant shema za prijavu za sredstva iz Europskog socijalnog fonda.

Plan provedbe aktivnosti – prijava za sredstva iz Strukturnih fondova

- **siječanj-lipanj** - priprema grant shema za Strukturne fondove
- **rujan- prosinac** – prijava na natječaj

4.8. PROVEDBA PROGRAMA I PROJEKATA FINANCIRANIH IZ MEĐUNARODNIH IZVORA

4.8.1. „Croatian-Swiss Research Programme“

Cilj Hrvatsko – švicarsko istraživačkog programa je doprinos hrvatskom gospodarstvu zasnovanom na znanju unaprjeđivanjem baze znanja i jačanja suradnje između Hrvatske i Švicarske na istraživanju kroz prijenos znanja, vještina i tehnologija. Unutar programa osigurat će se 10-12 darovnica za zajedničke istraživačke projekte. Program omogućuje znanstvenicima iz Hrvatske i Švicarske da u formi konzorcija provode istraživačke aktivnosti. Natječaj je otvoren za sva znanstvena područja.

Izvršna agencija za program je Švicarska zaklada za znanost (SNSF) dok je Hrvatska zaklada za znanost partnerska ustanova. Program će se provoditi prema unaprijed dogovorenim procedurama, a projektni prijedlozi bit će evaluirani temeljem međunarodnog istorazinskog vrednovanja. Opći cilj ovog programa je promocija izvrsne znanosti u Hrvatskoj i jačanje bilateralne suradnje između Hrvatske i Švicarske te stoga doprinosi razvoju konkurentnosti Hrvatske u Europskom istraživačkom području i jačanju integracija hrvatskih istraživača u međunarodne mreže suradnje.

Predviđeno je financiranje u trajanju do tri godine, s ukupno 2.820.649 kuna.

Plan natječajnog i postupka vrednovanja u Hrvatsko – švicarsko istraživačkom programu

- **ožujak** – objava natječaja za program zajedno s pripadajućom prijavnom dokumentacijom i kriterijima za vrednovanje.
- **lipanj** – zatvaranje natječaja za program
- **srpanj** - administrativna provjera, međunarodno istorazinsko vrednovanje
- **listopad-studeni** – sastanci panela za vrednovanje
- **prosinac** - potpisivanje ugovora

4.8.2. „Excellence programme Prelog“

Program uspostave karijere izvrsnih mladih znanstvenika – „Izvršnošću do katedre - Prelog“ koji će se financirati iz sredstava Europskog socijalnog fonda i Švicarske darovnice trebao bi omogućiti:

1. uspostavu karijere izvrsnih mladih znanstvenika u razdoblju od 2 – 7 godina nakon obrane njihove doktorske disertacije, s ciljem trajnog zapošljavanja na znanstveno-nastavnom radnom mjestu u Hrvatskoj. Takvim će se znanstvenicima omogućiti da samostalno vode tim doktoranada i poslijedoktoranada s ciljem stvaranja i razvoja istraživačkih grupa koje akumuliraju znanje i upravljačko iskustvo vrhunskog znanstvenog rada a u skladu s hrvatskom Strategijom pametne specijalizacije;
2. suradnju s „Ecole Polytechnique de Lausanne“ (EPFL), koji će preuzeti savjetodavnu ulogu u odabiru, vrednovanju i procesu praćenja glavnih istraživača (*Principal Investigators*). EPFL će ujedno poticati kvalitetu znanstvenog rada svojim dugogodišnjom iskustvom u uspješnom vođenju programa razvoja karijere (*tenure track*) i uspostavom čvrste osnove za internacionalizaciju.

Naglasak ovog Programa je pružanju podrške uspostavi karijere mladih znanstvenika koji će se odabrati sukladno kompetitivnim međunarodnim kriterijima i razvoju njihovih karijera u uvjetima slobodnog istraživačkog rada prikladnim za vrhunsko istraživanje, uz mentorstvo vrhunskih inozemnih ili domaćih iskusnih istraživača (*senior researcher*). Potrebno im je osigurati financijska sredstva i znanstvenu neovisnost kako bi pokrenuli svoju prvu istraživačku grupu koja će se sastojati od peteročlanog tima, koji uključuje dva doktoranda, dva poslijedoktoranda i jednog glavnog istraživača koji je voditelj tima. Sredstvima ESF-a osigurano je 137.312.046 kuna za provedbu projekta, a iznos švicarske darovnice koja će pokriti troškove nabavka opreme iznosi 32 milijuna kuna. S obzirom na ukupni proračun Programa planira se financiranje do 20 projektnih timova od 5 znanstvenika, u trajanju od 6 godina.

Plan provedbe programa

- **siječanj – veljača** – izrada prijavne dokumentacije i dokumentacije za provedbu programa.
- **veljača** – prijava na natječaj MZOS-a za dodjelu sredstva
- **ožujak** - promocija natječaja

- **lipanj- rujan** – raspisivanje natječaja
- **listopad-prosinac** – sastanci panela za vrednovanje

4.8.3. „CROatian fellowship for TransEuropean And international Mobility“

Unutar programa za istraživanje i razvoj Obzor 2020 otvoren je natječaj Marie Curie COFUND (*Co-funding of Regional, National and International Programmes*) čiji cilj je jačanje međunarodne, međusektorske i interdisciplinarnosti mobilnosti istraživača u okviru doktorskih programa i programa stipendiranja iskusnih istraživača, kroz sufinanciranje aktivnosti od strane Europske komisije u visini od 50%. Program stipendiranja namijenjen je iskusnim istraživačima koji imaju doktorsku titulu ili najmanje 4 godine istraživačkog iskustva.

Hrvatska zaklada za znanost je 1.10.2015. godine podnijela prijavu na natječaj COFUND za dodjelu Stipendija za iskusne istraživače pod nazivom „CROatian fellowship for TransEuropean And international Mobility (CROATEAM)“.

Dugoročni cilj CROATEAM programa je doprinijeti razvoju istraživačke baze u Hrvatskoj kroz razmjenu znanja i iskustva s međunarodnim istraživačkim institucijama i stvaranje budućih vođa hrvatske znanosti podržavajući razvoj njihove istraživačke karijere kroz treninge u najprestižnijim istraživačkim organizacijama u inozemstvu.

Projekt će financirati stipendije za iskusne istraživače. Ciljna skupina su iskusni znanstvenici iz Hrvatske i cijelog svijeta koji žele unaprijediti svoju istraživačku karijeru sudjelovanjem u međunarodnim, međusektorskim i interdisciplinarnim treninzima, te sudjelovati u transnacionalnoj i međusektorskoj mobilnosti. Planira se financirati 14 odlaznih i 14 dolaznih stipendija. Iskusi istraživači zaposlit će se na 24 mjeseca kako bi to istraživanje imalo značajan utjecaj na jačanje vještina i karijeru uključenih istraživača.

Ukupna vrijednost projekta je 30 milijuna kuna. Predviđeno vrijeme provedbe projekta je 60 mjeseci što uključuje raspisivanje natječaja, odabir i zapošljavanje istraživača i provedbu stipendija.

Plan projektnih aktivnosti

- **ožujak** – rezultati evaluacijskog postupka Europske komisije.

- **lipanj** – potpisivanje Ugovora o dodjeli sredstava s Europskom komisijom.
- **srpanj - kolovoz** – *Kick-off* konferencija i najava natječaja.
- **rujan** – otvaranje natječaja.
- **studeni** – zatvaranje natječaja.
- **prosinac** – administrativna provjera projektnih prijedloga, imenovanje članova panela za vrednovanje, izbor neovisnih recenzenata projektnih prijedloga.

4.8.4. „Gender Equality in Research: Eastern Europe“

Projekt financira Europska komisija u okviru programa Obzor 2020.: Znanost s društvom i za društvo, podtema: Promicanje ravnopravnosti spolova u istraživanju i inovacijama. Rok za prijavu na natječaj bio je 16. rujna 2015.

Projekt će razviti i implementirati Plan spolne ravnopravnosti u istraživačkim organizacijama iz odabranih istočnih zemalja Europske Unije i zemalja najudaljenijih regija Europske Unije, s ciljevima jačanja zapošljavanja žena u znanosti, poboljšanja uvjeta rada koji će omogućiti razvoj istraživačkih karijera žena i olakšati im pristup vodećim pozicijama u istraživačkim organizacijama. Projekt će osigurati snažnu suradnju i razmjenu iskustva između institucija za financiranje istraživanja, istraživačkih organizacija, stručnih znanstvenih ustanova i sveučilišta.

Projekt će biti implementiran i koordiniran od strane Sveučilišta De las Palmas de Gran Canarias iz Španjolske. Ostali partneri na projektu su: Sveučilište kemijskog inženjeringa i tehnologije u Pragu iz Češke, Institut Jozef Stefan iz Slovenije, Sveučilište West Bohemia iz Češke, Slovenska Technicka Univerzita v Bratislave iz Slovačke, South-West University Neofit Rilski iz Bugarske, Udruženje znanstvenika iz Bugarske, Sveučilište u Bukureštu iz Rumunjske, Sveučilište u Ostrovi iz Češke, Sveučilište u Madeiri iz Portugala, Izvršna agencija za visoko obrazovanje, razvoj istraživanja i financiranje inovacija iz Rumunjske, Slovačka akademija znanosti i Institut Digital Leadership iz Belgije.

Ukupna vrijednost projekta je 1.502.147,79 EUR. Proračun Hrvatske zaklade za znanost kao jednog od partnera na projektu iznosi 278.968 kuna. Predviđeno vrijeme provedbe projekta je 24 mjeseca.

Plan projektnih aktivnosti:

- **veljača** – rezultati evaluacijskog postupka Europske komisije.
- **ožujak** – potpisivanje partnerskog sporazuma s koordinatorom projekta.
- **svibanj** – potpisivanje Ugovora o dodjeli sredstava s Europskom komisijom.
- **lipanj** – *Kick-off* konferencija.
- **srpanj – prosinac** – revizija i ocjena spolne ravnopravnosti u znanstvenim istraživanjima na organizacijskoj i nacionalnoj razini, istraživanje postojećeg zakonodavstva i propisa iz područja spolne ravnopravnosti, SWOT analiza, izrada Plana spolne ravnopravnosti u znanstvenim istraživanjima.

4.9. PLANIRANA DOGAĐANJA U ORGANIZACIJI HRVATSKE ZAKLADE ZA ZNANOST

Ciljeve natječaja i način prijave Zaklada će javno predstaviti na sveučilištima i javnim institutima. Javno predstavljanje Zaklade intenzivirat će se u mjesecima koji prethode raspisivanju natječaja. Uz javna izlaganja Zaklada će sve podatke vezane uz nove programe, ali i rezultate natječaja koji su u tijeku, objavljivati na svojim mrežnim stranicama te u glasilu Zaklade u elektroničkom obliku.

- **svibanj – rujan** – javna predstavljanja natječaja Hrvatske zaklade za znanost.

5. Financijski plan

Financijski plan Zaklade dostupan je na mrežnim stranicama Zaklade (www.hrzz.hr). Godišnji plan rada usklađen je s financijskim planom.

Upravni odbor Hrvatske zaklade za znanost donio je Plan rada za 2016. godinu na 61. sjednici održanoj 29. 12. 2015.

Urbroj: O-3133-2015.

Predsjednik Upravnog odbora
Akademik Dario Vretenar